

Минаха повече от три години от смъртта на съпруга ми, но в много отношения той ми е по-полезен от всякога. Вярно, няма го да изхвърля боклука, но преспокойно мога да си изкарам яда на него, докато го изхвърлям аз, и обикновено е чудесна компания, нищо че е невидим. Няма равен като прицел за обвинения, защото е кремиран и не може да ми противоречи. Често си говоря с него, макар че разговорите ни се прехвърлиха от метафизичните размишления за смъртта към обичайните съпружески теми като какво ще вечеряме или кой е виновен за изгубената данъчна декларация.

Когато го блъсна кола на петнайсет метра от вратата ни, сериозно се замислих дали и аз да не умра. Не защото бях съкрушена, макар че и това беше вярно, а защото бях стъписана от логистичните предизвикателства на живота без него. Все пак по-добре, че не умрях, защото той щеше да ме посрещне на оня свят вбесен, абсолютно съм сигурна. Вечността щеше да ми се види непоносима.

[...]

Аз съм илюстраторка – звучи романтично, като че ли прекарвам времето си на шарена сянка под кичесто дърво с кутийка акварели на коляното. Всъщност прекарвам работните си часове на стол, изгърбена пред компютъра. Слънце има, разбира се, живеея в Южна Калифорния.

Обичам да правя традиционни илюстрации – с молив и бои – и ми се иска да разполагам с повече време да се занимавам с това, но когато завърших колежа, си намерих работа като илюстратор на учебници. Приех я с надеждата да бъде само добро начало, но се оказа работа на много удобен стол, с осигуровки, безплатно кафе и всички учебници за втори клас, които си пожелаех. Осемдесет и два процента от учениците в Америка ползват изданията на „Поплар Прес“, и то вече близо един век. Обожавам ги. Научавам всякакви интересни работи, рисувам и създавам неща, които децата гледат и на които, най-вероятно, добавят мустачки и шапчици. Веднъж Анабел донесе вкъщи един от моите учебници – „Деца в историята“, четвърто издание. Видях, че десетки деца са учили по него и всяко е добавило невъобразими подробности към историческите ми образи. Кой да подозира, че президентът Мартин Ван Бурен е бил надарен с такава мъжественост?

В творческия отдел сме четирима, плюс щатен писател, трима редактори, които проверяват фактите, и асистентка, която е тук от цяла вечност и на практика движи всичко. Когато влязох онази сутрин, тя ме по-гледна и стисна устни.

– Редакторите върнаха пениса на кита ти.

Извих вежди.

– Роуз, от колко време чакаш да ми го кажеш?

Тя не трепна.

– Дойдох в седем, така че май от два часа.

Тръгнах към стаята си и казах през рамо:

– Предай им, че ще си получат пениса утре сутринта.

Тя се прокашля.

– Вече им казах, че ще го получат по-късно днес.

Спрях и се обърнах.

– Защо го направи?

Тя разглеждаше списанието, което беше скрила под бюрото си.

– Защото така мога да им кажа: „Обещавам резултат до края на деня, твърд резултат“.

– Разбирам защо не е лесно да подминеш тази възможност.

Тя сви рамене.

– Денят ми е такава скука, че се възползвам от всеки слънчев лъч.

Саша, с която работим в една стая, вдигна глава, когато влязох.

- Роуз каза ли ти за пениса?
- Да, каза ми. Още ли искаш да ти помогна за учебника по биология?
- За развитието на кокошето яйце ли? Може да почака.
- Добре, благодаря.
- И бездруго сигурно първо е кокошката... – сви рамене Саша.

Нека поясня: творческият отдел на „Поплар Прес“ обикновено не е Мека на комедията. Често е доста скучно, особено ако обновяваме учебник по химия или нещо подобно. Има обаче и паметни мигове, пък и безплатно кафе.

Седнах, отворих файла с китовия пенис и се вторачих в него. Не е цял файл с китови пениси, а само относително малка илюстрация в учебник по ветеринарна медицина, и дори се питах с известно подозрение защо изобщо е включен. Да, изчерпателността беше важна, но на колко ветеринари ще им се наложи да оперират пенис на кит? Кога за последен път сте завели дългоопашатия си папагал на ветеринар, но не сте могли да влезете в чакалнята заради импотентния кит, който е чакал напрегнато, разположен на няколко твърди стола? Кога сте виждали двойка млади китове, хванати за перките, които завистливо гледат животните бебета в кашоните край себе си и от време на време се споглеждат насърчително? Проверих пощата си: редакторите бяха върнали пениса просто защото в надписа имало грешка. Как изобщо я бяха уловили? Вдиг-нах телефона и набрах номер.

- Проверка на фактите, разговаряте с Ал.
- Ал, Лили е.
- Здравсти, Лили, съжалявам за пениса ти.

Размърдах се на стола.

– Боже, какво ви става на всички тази сутрин? Направо сте откачили заради този пенис.

– Да речем.

– Ето какво искам да попитам, Ал. Сигурни ли сте, че има грешка? Отговорният редактор е съгласен с каквото съм ви пратила, затова се чудя вие къде проверявате – в някоя енциклопедия на пенисите ли? В „Пенис Чек 2000“?

Усетих, че се подхилква.

– Знаеш, че не мога да разкривам източниците, чрез които проверяваме фактите. В противен случай ще се наложи да те убия, а така ще изгубим най-добрия си илюстратор.

Обърнах се към Саша.

– Гаджето ти току-що каза, че аз съм най-добрият илюстратор.

И двете чухме как Ал се изкиска.

– Кажи му, че след като видях как е екипиран Моби Дик, и бездруго изгубих интерес към него.

– Ал, тя ще те напусне заради морски бозайник.

– Пак ли? Уличница! Не, сериозно, нашият човек в аквариума хвана грешката в текста, ние проверихме при отговорния редактор и се оказа, че първоначалното съдържание е било погрешно. Не е бог знае какво, просто проверка на фактите. Видим ли факт, проверяваме. Това ни е работата.

– О, добре тогава. Не знаех, че си имате китов специалист на повикване.

– Пак ти повтарям, не мога да разкривам източниците си, но как иначе двама мърлячи с хуманитарно образование ще проверяват всички тези работи, ако нямат претъпкана картотека от умници с много тясна специализация.

– Убедителен си, Ал.

Затворих, поправих правописа на думата и изпратих файла на Роуз. В придружаващата бележка написах да завре пениса в пощата на проверяващия фактите, защото знаех, че ще оцени шегата.

Телефонът ми звънна. Роуз.

– Горе искат да те видят.

– Да не ми покажат червен картон? – попитах на-мръщено.

Тя цъкна с език.

– Нямам представа. Защо не си хванеш топките с дясната ръка и не изтичаш горе да разбереш?

Говореше се, че Роуз е била любовница на първия господин Поплар и е настанена в художествения отдел, както се е наричал отначало, за да е скрита от съпругата му. Ако му е била любовница, трябваше да е осемдесетгодишна, а тя не е, струва ми се, но пък очевидно разполага със злепоставяща информация за някого. Иначе отдавна да са я уволнили. Умее да общува с хората, колкото лъвовете – с газелите. Въздъгнах и се запътих към горния етаж за среща с Робърта Кинг, началничката на моя отдел.

Робърта Кинг вероятно беше на моите години, но общото помежду ни беше колкото между ролкови кънки и спортен автомобил. (Не е най-хубавата аналогия и за двете ни, но са думи на татко и все изникват в главата ми. Той почина миналата година, но аз го поддържам жив, като крада от най-добрите му попадения.) С Робърта сме се срещали пет-шест пъти на служебни мероприятия, които целят да сплотяват екипа чрез изграждане на взаимно доверие и всякакви други мъчителни упражнения, и единственото, което помня за нея, е, че видимо се чувстваше толкова неловко, колкото и аз.

Бях облечена с екипа си на работеща майка, който се състоеше от дълга пола и ботуши (с два различни чорапа, но полата ги скриваше), фланелка с дълъг ръкав, с която бях спала, и поразтеглен пуловер с остро деколте от „Таргет“. Робърта беше облечена с костюм. И ухаеше на цветя. Аз миришех на гофрети.

Тя обаче ми се усмихваше, все едно сме стари приятелки, което означаваше, разбира се, че ще ми духнат под опашката.

– Здравей, Робърта. Роуз ми каза, че искаш да ме видиш.

– Да, здрасти, Лили, влизай. Заповядай, седни. – Избута стола си от бюрото и кръстоса крака, за да ми покаже, че предстои небрежен женски разговор. Седнах под ъгъл, както се прави, и също кръстосах крака.

– Как са децата?

Ооо, личен въпрос.

– Добре са, благодаря. Знаеш...

Мамка му! Защо замлъгнах? Защо беше толкова трудно? Аз бях жена, тя беше жена, и двете работехме в издателство, получавахме овулация, потяхме се, ядохме сладолед и после се чувствахме виновни, че-тяхме „Пийпъл“, докато чакаме на касата, чудехме се какво ли си мислят хората за нас. Би трябвало да можем да се отпуснем.

– Две момиченца, нали?

Кимнах.

– И мъртъв съпруг?

Добре де, това не го каза. Аз си го добавих наум. Когато не те познават, хората често питат: „А къде е съпругът ви?“. Или: „С какво се занимава съпругът ви?“. И е много трудно да не им отговоря: „В рая, надявам се“. Или: „О, ами предимно с гниене“. Както и да е, Робърта не го спомена, следователно помнеше, че е покойник, и се държеше учтиво и съобразително. Кучка.

– И така, Лили, както знаеш, напоследък положението с книгоиздаването е малко сложно. В цялата страна съкращават бюджетите за образование и това оказва пряко влияние върху бизнеса ни, разбира се. „Поплар“ се опитва да остане популярно издателство, като разширява дейността си.

Засмях се. Тя замълча и се понамръщи, а аз се изчервих.

– Извинявай... Помислих, че правиш игра на думи... „Поплар“... популярно...

Кълна се, все едно бодлива топка бурени отскочи от ръба на килима.

Робърта се прокашля.

– За щастие, се появи възможност. Фирма „Блум“ е един от най-големите производители на семена и цветя на света.

Кимнах. Дори аз бях чувала за тях, а не съм способна да различа маргаритка от хризантема.

– Подготвили са поредица ръководства за отглеждане на цветя, предстои и поредица за зеленчуци. Помолиха ние да ги издадем, защото малкото издателство за подобни наръчници вече не съществува.

Кимнах и си лепнах интелигентното заслушано изражение, като добавих и малка бръчка между веждите за допълнителен акцент. Всъщност просто чаках да чуя името си, досущ като кученце.

– Искаме ти да ги илюстрираш.

Отново кимнах, но тя беше замълчала.

– Ами, това би било... забавно.

Недоумявах. Какво толкова? Защо ще ме вика в кабинета си да ми съобщи за работна задача? Обикновено ни осведомяваха за новите проекти долу, на кратко съвещание, и после ги изпращаха по имейл.

Робърта отново заговори:

– Поръчката е много голяма.

– Ами на света има много зеленчуци.

– Да. А от „Блум“ искат да представят всички. Ще бъдат няколко тома, плюс приложение.

– Обичам приложенията.

– И искат илюстрациите да са нарисувани на ръка, а не на компютър. Акварели, перо и туш, въглен, каквото ти решиш. „Блум“ искат да създадат нещо артистично и трайно и същевременно да се възползват от възраждането на интереса към чистата храна, органичното градинарство и движението за завръщане към земята. – По някаква причина Робърта беше напрегната, усещах го по гласа ѝ. Неочаквано ме погледна и изстреля: – Опасявам се обаче, че направих нещо ужасно. Наистина много ужасно.

Изненадах се, защото не я мислех за такъв човек, но бях готова да се шокирам.

– Обещах да се запишеш на курс по градинарство. – Прокашля се. – Имам предвид зеленчукова градина.

– Моля? – Намръщих се. – Курс по градинарство?

Робърта се изчерви.

– Говорех по телефона с жената от „Блум“, тя спомена, че един от синовете на собствениците води курс по зеленчукопроизводство тук, в Лос Анджелис, и аз изръсих, че ти ще се запишеш.

– В курса ли?

– Да.

– По зеленчукопроизводство?

– Да. – Заговори по-бавно, защото очевидно аз не схващах: – Обещах, че ще се запишеш в курс по отглеждане на зеленчуци. – Каза го така, както друг би казал: „И бавничко ще те топнат в акумулаторна киселина, първо пръстите на краката“.

– Нямам нищо против курса по зеленчукопроизводство. Звучи забавно. – Замълчах.

– Освен ако не е тригодишен ангажимент, който ще изисква сложна организация.

Тя бързо поклати глава.

– В събота сутрин за шест седмици. Разбира се, ще те компенсират за това време. –

Аз се накланях да вдигна рамене в знак на съгласие и Робърта тутакси добави: – И ще ти дадем допълнителни дни отпуск.

Щях да го направя и просто ей така, но нямаше нужда да ѝ го казвам.

– Струва ми се справедливо.

Робърта потрепери и каза:

– Самата аз бих се записала в курса, но просто не мога.

Промених малко мнението си за нея.

– Защо?

– Не понасям червеите. – Съвсем видимо потръпна и май дори пребледня. Не бях сигурна така ли е заради безукорния ѝ грим. – Имала съм неприятно преживяване като дете. Дори не мога да стоя близо до пръст, нали разбираш, за всеки случай.

Прехапах си езика, за да не попитам за подробности. Какво точно означава „неприятно преживяване“? Представих си я как тича, малка сладуранка, издокарана в дрешки от „Бейби Гап“, препъва се, пада, плитчиците ѝ се извиват на забавен каданс, когато тупва на земята, плъзва се, оказва се лице в лице с червея... който вади пистолет и я прострелва? Или я ухапва по носа? Ама не, честно, те дори нямат усти. Само че не бива да говориш такива неща на хората. Не може открито да се присмиваш на страховете им. Напомних си обаче да го направя по-късно, насаме.

Тя все още изглеждаше разтревожена.

– Значи ще го направиш?

– Разбира се, с удоволствие. – Свих рамене. – Сигурна съм, че ще намеря вдъхновение за илюстрациите си.

Не добавих, че винаги мога да си уредя близък план на морков на зеленчуковия щанд в суперата, защото тя явно смяташе, че курсът ще подпомогне проекта, а коя бях аз, та да споря?

Робърта видимо се успокои и се изправи. Дрехите ѝ стояха безупречно, без нито гънка. Моите залепваха и се набираха, все едно някой ги беше смачкал на топка и ги беше запратил към мен.

– Отлично. Курсът започва тази събота. Можеш да заведеш и децата си.

Аз ѝ благодарих, тя ми благодари, ръкувахме се и отново си благодарихме, после тя добави:

– Много сме притеснени за бъдещето на „Поплар“, но знам, че ти ще направиш добро впечатление, ще свършиш чудесна работа и ще спасиш фирмата.

– Значи да си действам най-спокойно... – Опитах се да смекча сарказма си с тънка усмивка.

– Сигурна съм, че ще се справиш – каза Робърта с първата си искрена усмивка, откакто бях влязла.